

## WERKBEZOEK TIMMETJE MUIS EDUCATIEF PROJECT EN ST. RCHF

Vanaf vliegveld Keulen-Bonn is het twee en een half uur vliegen naar Iasi. Maar al rijdende naar de eerste bestemming Vorona in de regio Botosani, leek de tijd en afstand tussen thuis en Roemenië steeds verder uitgerekte te worden. De wegen door een mooi landschap zijn slecht, vol met kuilen, waar je maar beter omheen kunt rijden. De dorpjes, die voornamelijk uitgestrekt langs de weg liggen, zijn op zich niet veel veranderd sinds de laatste keer dat wij er 5 jaar geleden met de start van het project waren. Het grote verschil zit voornamelijk in een nieuwe enorme tegenstelling die de mens zelf gecreëerd heeft. Grote en heel grote huizen die tussen de oude woningen en even buiten het dorp gebouwd worden. Werkelijk groot! Maar heel veel onafgebouwd. Heel veel jonge mensen gaan naar het buitenland om werk te zoeken. Wanneer ze er een of twee jaar gewerkt hebben, komen ze terug en beginnen een huis te bouwen. Wanneer het geld op is, gaan ze weer in het buitenland werk zoeken. Mannen en vrouwen, zodat we overal vooral oude mensen en kinderen op straat zagen.

De eerste scholen die bezocht worden liggen in Vorona. Vorona is een dorp in het district Botosani. Hier woont de oprichtster en directrice van een wodka fabriek en staat tevens het hoofdkantoor van deze fabriek. Zij doet veel aan de leefkwaliteit van het dorp. Maar zo gaat het niet overal. Op andere plekken horen wij berichten dat de gelden die van Europa binnen komen allereerst besteed worden aan het bouwen van een groot en mooi gemeentehuis, waar de burgemeester zijn 'zetel' heeft. Dit is werkelijk minder positief om te zien en het is hier dan vaak ook zo, dat wanneer je op de burgemeester stemt, veel meer mogelijk is dan dat je niet op hem stemt. Helaas zijn de praktijken vanuit oude socialistische regime voor veel mensen nog steeds voelbaar.

In Vorona hebben wij twee scholen bezocht. Bij de eerste school gingen wij een klas in die al eerder materiaal van Timmetje Muis ontvangen had. De kinderen zaten al gespannen te wachten en reageerden heel enthousiast op het nieuwste boekje dat wij kwamen brengen. Werkelijk een heel positief ontvangst!

De leerkracht gaf feedback over de andere boeken. Ze sprak redelijk Engels, wat het gesprek vergemakkelijkte en persoonlijker maakte, omdat niet alles via een vertaling hoefde te lopen. Ze was bijzonder positief over de materialen en ook heel blij met het nieuwste Timmetje leerboek. Ze kon goed met de materialen werken. Ook in de tweede groep verliep het gesprek op dezelfde manier.

Alle leerkrachten gaven aan verder weinig tot geen echt leermateriaal te hebben. Zij hadden een soort werkboekje, waaruit gekopieerd werd. Iedere keer een blaadje voor de kinderen, waar ook veel ingekleurd kon worden, maar verder weinig educatieve waarde had. Daarom waren zij ook werkelijk blij met het Timmetje Muis materiaal.

Er volgt een onverwacht bezoek aan een "gradinita" (kleuterschool), waar Brian (onze St. RCHF collega in Roemenië) nog nooit was geweest waar wij eerder langs gereden waren.

Hier werkte een jonge leerkracht al 10 jaar. Ze sprak goed Engels en was totaal verbaasd dat wij boeken kwamen brengen. Alle materialen die er in de klas aanwezig waren, had zij zelf in de loop van de tijd gekocht. En salarissen zijn daar echt niet zo hoog. Maar wanneer ze weg zou gaan, vertelde ze, dan zou ze ook alles meenemen. Deze echte leerboekjes waren meer dan welkom. Omdat wij alleen het nieuwste boekje bij ons hadden, zal Brian in de komende tijd ook andere boekjes van Timmetje gaan brengen.

En deze plek is niet de enige, wij horen het overal waar wij komen en zien het met eigen ogen. Er zijn veel spelletjes en knuffels in de klas, vaak door buitenlandse

stichtingen gebracht, maar geen boekjes waar de kinderen hun zo nodige basiskennis uit kunnen halen!

*Dit zijn de momenten en de plaatsen die ons doen beseffen dat het werk wat we doen goed is en dat we moeten blijven doorzetten om gelden te vinden om het hele pakket van Timmetje Muis in een keer te kunnen laten drukken.*

De tweede dag bezochten we in Sceia (in het district Suceava) een school en een tehuis waar kinderen worden opgevangen, waar de ouders niet voldoende voor hen kunnen zorgen of waar de grootouders in huis zijn en de kinderen overdag naar het tehuis komen. Het tehuis wordt ondersteund door de kerk en er is een zuster en een 'social worker' aanwezig. In deze groep zaten jongere en oudere kinderen, maar ze waren allemaal even nieuwsgierig wat wij kwamen doen. Kinderen zijn kinderen!

Bij de leerkracht van de tweede school verbaasde ik mij een klein beetje over de feedback van de materialen. Zij werkte er wel mee, maar was conservatiever in opvattingen over het leermateriaal. Ze zag liever allemaal dingen die voor het kind bekend waren, en gaf aan dat de kinderen bijvoorbeeld een zeehond niet kennen. Ook bij het "Tellen met Timmetje" gaf ze aan dat het al snel erg moeilijk werd. De kinderen konden volgens het 'oude leersysteem' in Roemenië bijvoorbeeld een paar weken doen om de cijfers 1 - 5 te leren. Ik kreeg het idee dat deze leerkracht meer haar werk deed vanuit het oude systeem (alleen doen wat er van je verwacht wordt vanuit de regels) dan kijken naar wat de kinderen kunnen en hen stimuleren om te leren. Het is Brian in de loop van de jaren ook een paar keer overkomen, dat een leerkracht ons materiaal niet wilde aannemen, omdat er geen overheidsstempel op stond. Deze dingen gebeuren, maar gelukkig zijn de meeste leerkrachten erg positief over het initiatief van dit project.

Het bezoek aan een school in Marginea op de derde dag was enigszins teleurstellend. In de groep met de jongste kinderen stond de leerkracht die wij ook 5 jaar geleden ontmoet hebben. Maar ik zag hier geen verschil met 5 jaar geleden. Zij was meer een 'oppas' dan leerkracht en het zou ook goed kunnen dat zij geen bevoegdheid heeft om les te geven, maar in de loop van de tijd de kinderen voor deze school heeft opvangen, omdat er niemand anders is. (en goedkoper is). Ze was duidelijk wel begaan met de kinderen, maar er ging geen houding vanuit, dat ze de kinderen ook iets wilde leren. Ik vroeg haar naar de boeken die wij 5 jaar geleden hebben uitgedeeld. Heel jammer, ze had de boeken aan de kinderen gegeven om mee naar huis te nemen.

De juffrouw in de andere groep was aardig, maar meer op afstand dan de leerkrachten die wij de afgelopen twee dagen ontmoet hadden. Het was iets moeilijker om een goede feedback te krijgen. Natuurlijk speelt de taal een rol en zo'n bliksem bezoek kan ook intimiderend werken, dat moet ook in het geheel meegenomen worden.

#### De conclusie:

Het is heel erg waardevol geweest zelf een bezoek te brengen aan de scholen en te kunnen praten met de leerkrachten. Op deze manier is er een realistischer beeld ontstaan over het verloop van het project.

Er zal nog wel extra werk gedaan moeten worden. Er komt een uitgebreidere handleiding voor de leerkracht met meer informatie, gebaseerd op de ervaringen van dit bezoek. Er zijn leerkrachten, waarbij de instructie in het begin van elk boek voldoende is, maar andere leerkrachten zullen er zeker baat bij hebben meer informatie over het leermateriaal te krijgen.

Het maken van een werkboekje voor de kinderen gaat ook op de planning staan. Op deze manier zal er niet meer in de boeken zelf geschreven gaan worden. Ook dit zal duidelijk in de instructies komen te staan.

Maar een ding staat bij dit werkbezoek voorop, we blijven ons inzetten om de Timmetje Muis leerboeken te kunnen laten drukken.

Een ander punt op de agenda blijft dus ook het blijven zoeken naar en werken aan aanvragen voor donaties. Bij alle kleuterscholen zagen wij hetzelfde.....het gebrek aan leermateriaal voor de kinderen! De blije en nieuwsgierige blikken wanneer wij met boeken binnen kwamen vertelde ons ook genoeg..... .

Kinderen moeten een kans kunnen krijgen om te leren en om zich te ontwikkelen. In ons land is dit een vanzelfsprekendheid, in deze streek helaas niet. Dus Timmetje Muis, "go for it"!

## **HET WERK VAN ST. RCHF**

Kort samengevat stelt stichting Romanian Children's Humanitarian Foundation zich als doel de kwaliteit van het leven van kinderen, arme families en ouderen in vooral Oost-Roemenië en Moldavië te verbeteren.

Als voorzitter van deze stichting heb ik elke week via de mail contact met onze collega Brian Douglas in Roemenië en volg het werk wat er gedaan wordt.

Brian is elke week op pad om ergens nood te verlichten, de boeken van het Timmetje Muis Project te brengen en heeft vaak contact met artsen. Ook spreekt Brian regelmatig op een conferentie over gezondheid, TB, dat vaak in verband staat met de armoede in deze streek.

Tijdens ons bezoek was het nog redelijk weer, maar wij werden ons bewust van de tijd die het vergt om ergens te komen!

Wegen zijn erg slecht, vaak kom je op onverharde wegen uit. Het is ook goed opletten op de paard en wagens, die plotseling om de bocht op kunnen duiken.

In mist en slecht weer is dit bijzonder gevaarlijk en het veroorzaakt veel ongelukken.

Door een donatie uit Engeland heeft Brian in samenwerking met de politie vorig jaar een uitgebreide actie gehouden om reflectors op de achterkant van de wagens te monteren.

Een aantal jaren geleden zijn wij op zoek gegaan naar bedrijven die groente zaden zouden willen doneren voor het "Grow your own vegetables" project. Brian heeft een lijst met social-care gezinnen. Deze gezinnen komen als eerste in aanmerking voor een pakket met zaden. Tot nu toe is alleen Vreeken's Zaden uit Dordrecht overgebleven als trouwe donateur!

Ook in de winter gaat het werk door. Flink een eind de berg op wonen twee bejaarden mensen, die geen elektriciteit hebben. En zij zijn niet alleen. Door middel van een donatie voor kleine solar installaties (batterij), waarop een lamp kan branden heeft Brian al op verschillende plaatsen licht kunnen brengen. En dat is voor deze mensen letterlijk en figuurlijk! Op deze wijze kunnen ook de kinderen die in huizen zonder elektriciteit wonen, hun huiswerk bij de lamp maken, in plaats van bij kaarslicht. Naast de solar lamp neemt hij voedsel mee.

Het brengen van schoolmaterialen naar kinderen uit families die geen geld hebben voor de schriften, potloden en een rugzakje om naar school te kunnen gaan, komt elk jaar terug. Verder brengt Brian wekelijks wel een bezoek aan school of ziekenhuis, waar het materiaal van Timmetje Muis meer dan welkom is. Kinderen verblijven vaak langere tijd in het ziekenhuis, zeker als het om TB gaat.

De laatste maanden heeft Brian een nieuwe taak op zich genomen en gaat een aantal keren per maand in de avond en begin van de nacht met thermosflessen warm drinken en sandwiches de staat op in Suceava. Hier leven ongeveer 870 mensen op straat. En dit zijn degenen waar men het van weet.....

Er is een opvangcentrum bij een tehuis waar Brian komt, dat door de kerk ondersteund wordt. Brian probeert de daklozen hier naar toe te krijgen. Er bestaat onder deze mensen veel angst om ergens heen te moeten gaan. Regelmatig rijdt de politie mee om deze mensen op te sporen. Maar Brian vertelde dat je op deze manier de mensen niet echt vindt. Zelf loopt hij door de parken en heeft een stok, waarmee hij voorzichtig onder en achter struiken beweegt. Wanneer hij een krakend geluid hoort, is dit meestal van plastic zakken, waar de daklozen op liggen of zich mee ingewikkeld hebben.

Wij hebben een avond dit tehuis voor daklozen bezocht. Alles was heel eenvoudig, redelijk netjes. Er waren een aantal ruimtes met stapelbedden. Een voor vrouwen en twee voor mannen. Wanneer het heel koud is buiten, liggen ze met 2 mensen in een bed. Verder waren er toiletten en een douche. Er wordt ook een maaltijd voor deze mensen gemaakt. Een vrouw die er al een aantal maanden komt, helpt mee in de keuken. Daar is ze trots op! Bij dit bezoek hebben we een paar tassen met voedsel meegenomen. Dit wordt netjes ondertekend op een papier.

Weten is een ding, maar het was schokkend om te zien. De verhalen zijn heel verschillend en diep triest, hoe het zover is gekomen. De meesten kende zelfs een beetje Engels. Het leert ons, die aan de andere kant van de samenleving staan, niet te oordelen, maar te doen wat je kunt doen.

De politie van Suceava County gaat ook regelmatig mee op schoolbezoek of begeleidt bij het brengen van voedsel en kleding op plekken waar het hard nodig is. Ook Roma dorpen worden bezocht.

Wanneer Brian op weg is en hij ziet iemand langs de weg zitten, dan stopt hij vaak om te vragen wat er aan de hand is. De ene keer kan hij helpen, de andere keer biedt hij ze een kopje koffie aan. Hij heeft altijd iets in de auto om te kunnen geven. Soms komen mensen die hem kennen naar hem toe en vragen om hulp om naar het ziekenhuis te kunnen komen of om medicamenten, die ze nodig hebben, maar niet kunnen betalen. Ook hier zal Brian kijken wat er aan de hand is en helpen als dit mogelijk is. Hij kent een aantal artsen in ziekenhuizen, die wanneer het kan willen helpen. Zonder deze 'kleine acties' van Brian zouden ze geen schijn van kans maken.

Al jaren organiseert Brian 3 zomerkampen van een week voor kansarme kinderen. Via Give Europe Hope zijn er fondsen binnen gekomen om tot en met 2021 deze kampen te organiseren! Op deze foto staan de tenten, maar afgelopen jaar mochten de kinderen verblijven in Monastery Vorona, waar wijzelf tijdens dit bezoek geweest zijn. In de zomer komen steeds meer hevige stormen voor, zodat dit veiliger voor de kinderen is.

Zoals ik begon, zo kan ik eindigen, Roemenië is een land met veel tegenstellingen.  
*Maar het is goed om samen te streven naar 'beter'!*